

Nr 132.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående avsättande av medel från reservationerna å anslaget till uppehållande av försäkringsinspektionens verksamhet för upprättande vid Stockholms högskola av en professur i försäkringsmatematik och matematisk statistik; given Stockholms slott den 13 mars 1925.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

C. E. Svensson.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 13 mars 1925.

Närvarande:

Statsministern SANDLER, statsråden OLSSON, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, LINDERS, LARSSON, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON.

Efter gemensam beredning med chefen för ecklesiastikdepartementet anför chefen för handelsdepartementet, statsrådet Svensson:

Jämlikt 225 § i lagen om försäkringsrörelse den 25 maj 1917 och 16 § i lagen om utländsk försäkringsanstalts rätt att driva försäkringsrörelse här i riket den 24 juli 1903 skall försäkringsanstalt, på vilken någon av nyssnämnda lagar är tillämplig, till bestridande av kostnaden för uppehållande av försäkringsinspektionens verksamhet erlagga bidrag enligt bestämmelser, som av Kungl. Maj:t meddelas. Dessa bidrag, som enligt nyss berörda lagrum må uppgå till högst en femtedels procent av försäkringsanstaltens premier för till den svenska rörelsen hörande för-

Bihang till riksdagens protokoll 1925. 1 saml. 110 häft. (Nr 132.)

säkringar, hava intill år 1923 beräknats efter en tiondels procent och där-
 efter efter två tredjedels promille.

Försäkringsinspektionens utgifter bestridas helt och hållet av de sålunda
 till ämbetsverket inflytande inkomsterna, vilka å riksstatens inkomstsida
 upptagas till enahanda belopp som utgiftsstaten för verket och, i den
 mån de överstiga denna, tillföras det till uppehållande av inspektionens
 verksamhet anvisade reservationsanslaget. Å detta anslag fanns den 30
 juni 1924 en så ansevärd behållning som 780,515 kronor 41 öre.

*Försäkrings-
 anstalternas
 framställning.*

I till Kungl. Maj:t ställda likalydande skrifter hava 131 av de 166 här
 i riket arbetande svenska och utländska försäkringsanstalter, vilka äro
 skyldiga att lämna bidrag till uppehållande av försäkringsinspektionens
 verksamhet, gjort framställning om upprättande vid Stockholms högskola
 av en professur med »försäkringsmatematik» som undervisningsområde,
 därvid tillika föreslagits, att för ändamålet erforderliga medel måtte tagas
 från den behållning, som, enligt vad nyss nämnts, efter hand bildats av
 anstalternas bidrag till bestridande av kostnaderna för försäkringsinspek-
 tionens verksamhet. Förutom förenämnda försäkringsinrättningar hava
 ytterligare två sådana anstalter, under uttalande att de av vissa skäl vore
 förhindrade att ansluta sig till motiveringen för den av sökandena gjorda
 framställningen, dock förklarar sig anse bifall till densamma såsom synner-
 ligen önskvärdt.

Sökandenas framställning är av följande lydelse:

»För det svenska försäkringsväsendets målsmän har länge framstått såsom
 ett önskemål av stor betydelse, att i vårt land kunde komma till stånd en
 professur i försäkringsmatematik. Detta forskningsområde, vilket utgör själva
 grundvalen för all försäkringsverksamhet, är för närvarande blott ofullstän-
 digt tillgodosett i den akademiska undervisningen. Behovet av en mera
 modern och speciellt på försäkringsväsendet inriktad undervisning i hithörande
 delar av matematiken och den matematiska statistiken lär icke kunna ifråga-
 sättas. Det gagn, som härav skulle följa genom en högre utbildning på för-
 säkringsteknikens område, är icke begränsat till den privata försäkrings-
 verksamheten i dess allt mer utvecklade former utan måste tillika betraktas
 såsom i hög grad betydelsefullt för den omfattande verksamhet, staten utövar
 dels genom socialförsäkringen, dels genom ämbetsmannapensioneringen, dels
 genom vissa andra statsfunktioner. Den moderna naturvetenskapen har dess-
 utom visat sig kunna i ständigt ökad utsträckning draga fördel av den mate-
 matiska statistikens resultat och arbetsmetoder.

I våra grannländer Danmark och Norge har universitetsundervisningen i
 försäkringsmatematik blivit genom statens försorg ordnad på ett synner-
 ligen tillfredsställande sätt. Vid Köpenhamns universitet inrättades år
 1917 en docentur i »Forsikringsvidenskab og Statistik», vilken år 1923 för-
 ändrades till en ordinarie professur i ämnet. Vid universitetet i Oslo be-
 strides undervisningen i försäkringsmatematik och dithörande ämnen av
 två professurer, den ena, av år 1916, betecknad såsom professur i mate-
 matik och den andra, av år 1919, såsom professur i »forsikringsteknik».

Om i Sverige en professur för nu omförmälda ändamål kan komma till
 stånd, bör denna enligt vår mening utan tvekan förläggas till Stockholms

högskola. Härigenom möjliggöres upprätthållandet av en intim kontakt med den praktiska, såväl enskilda som statliga, försäkringsverksamheten, varjämte tillfälle beredes till vidare utbildning för den stora skaran av vid försäkringsbolag och statens anstalter anställda. Såsom professurens lärområde bör möjligen angivas »matematik med särskild hänsyn till statistiska och försäkringsvetenskapliga användningar».

En utväg att utan ekonomiskt bidrag av statsmedel lösa den viktiga fråga, för vilken vi härmed påkalla Eders Kungl. Maj:ts uppmärksamhet, har nu synts oss erbjuda sig, för den händelse statsmakternas medverkan härtill kan vinnas. Under denna förutsättning torde nämligen det för professurens upprättande och för tryggande av dess framtida bestånd erforderliga beloppet kunna erhållas genom användande av medel, som jämlikt 225 § i lagen den 25 maj 1917 om försäkringsrörelse av försäkringsbolagen erlagts till bestridande av kostnaden för försäkringsinspektionens organisation och verksamhet. Genom dylika bidrag har såsom bekant bildats en fond, vilken ej författningsenligt torde kunna enbart av statsmakterna disponeras till andra ändamål än det nyssnämnda, vartill medlen ursprungligen avsetts. Då denna fond numera vuxit till ett belopp, som torde betydligt överstiga vad som med nu gällande regler för de årliga bidragens beräkning kan anses erforderligt, har hos försäkringsbolagen tanken uppstått att ur fonden erhålla nödiga medel för professuren. Fonden uppgår för närvarande till 780,515 kronor 41 öre. Kostnaden för en professur vid Stockholms högskola har av högskolans rektor uppskattats till 350,000 kronor. Därest omförmälda fond minskas med sistnämnda belopp, skulle densamma alltså utgöra 430,515 kronor 41 öre. För upprätthållande av försäkringsinspektionens verksamhet torde den sålunda återstående fonden, i förening med de årligen ingående bidragen, vara mer än tillräcklig.

Med åberopande av vad sålunda anförts, tillåta vi oss att härmed i underdånighet hemställa, att Eders Kungl. Maj:t täcktes vidtaga åtgärder för att genom användande av medel från den genom bidrag till bestridande av kostnaden för försäkringsinspektionens organisation och verksamhet bildade fond må kunna vid Stockholms högskola upprättas en professur med försäkringsmatematik som undervisningsområde, ävensom att i sinom tid tillfälle måtte beredas försäkringsverksamhetens målsmän att framföra önskemål i avseende på professurens anordnande och omfattning.»

Över berörda framställning hava infordrade utlåtanden avgivits den 2 mars 1925 av kanslersämbetet för rikets universitet, efter hörande av matematisk-naturvetenskapliga sektionerna av filosofiska fakulteterna vid Uppsala och Lunds universitet samt styrelsen för Stockholms högskola, den 11 februari 1925 av försäkringsinspektionen och den 19 i samma månad av statskontoret. Vid det av styrelsen för Stockholms högskola avgivna utlåtandet äro fogade yttranden i ämnet från matematisk-naturvetenskapliga avdelningen vid högskolan och högskolans lärarråd.

Matematisk-naturvetenskapliga sektionen vid Uppsala universitet uttalar, att sektionen funne inrättandet av en professur i försäkringsmatematik i vårt land nyttigt och av behovet påkallat. Under framhållande att en dylik professur vid Uppsala universitet skulle vara av stor nytta, för-

Matematisk-naturvetenskapliga sektionen vid Uppsala universitet.

klarar sig sektionen dock på de i framställningen angivna skäl giva Stockholm företräde som förläggningssort för samma professur.

Matematisk-naturvetenskapliga sektionen vid Lunds universitet.

Matematisk-naturvetenskapliga sektionen vid Lunds universitet åberopar som eget yttrande följande av professorn Charlier gjorda uttalande:

»Det tillkommer icke Lunds universitet att undersöka, huruvida nämnda fond kan användas till itrågavarande ändamål, men må man hoppas, att så är fallet, då härigenom ett länge känt och ofta uttalat önskemål skulle kunna tillgodoses. Men däremot synes mig fondens beskaffenhet i någon mån sammanhånga med *platsen* för den föreslagna professuren. Om fonden är att betrakta såsom statsmedel, så synes mig professuren endast kunna förläggas till ettdera av statens båda universitet, då staten knappast kan vid enskild högskola bekosta en professur, vars behövlighet länge varit framhållen vid statsuniversitetet, åtminstone här i Lund. Om återigen fonden, eller rättare sagt dess överskottsmedel, kan betraktas såsom tillhörande försäkringsbolagen — vilken synpunkt jag för min del icke vill bestrida — så kan naturligtvis ingenting invändas mot bolagens önskan, att professuren förläggas till Stockholms högskola. Man må endast hoppas, att staten därför icke glömmar att även tillse statsuniversitetens behov.

Vad beträffar professurens omfattning och läroombåde, så bör det påpekas, att benämningen professur i försäkringsmatematik icke skulle vara tillfredsställande. Såsom framhållits av professor Phragmén vid försäkringsföreningens sammanträde den 21 december 1916 är försäkringsmatematik, för närvarande, icke någon egentlig vetenskap »utan en ganska underordnad tillämpning av vetenskap». Den är närmast att betrakta, såsom vid nämnda sammanträde betonades av professor Phragmén, doktor Lundberg och andra talare, som en del av den *matematiska statistiken*. I den läroplan, som av kanslern fastställes för detta ämne vid Lunds universitet, där för närvarande en docentur men ej en professur i matematisk statistik finnes, ingår också försäkringsmatematik i fordringarna för två betyg i kandidat- och magisterexamen.

Då man tar i betraktande den stora, med varje dag växande betydelse, den matematiska statistiken har ej blott för försäkringsmatematiken utan också för så gott som alla delar av naturvetenskapen, torde det därför vara lämpligast, att den nya professuren omfattade matematisk statistik i allmänhet, varvid emellertid på grund av försäkringsbolagens särskilt uttalade önskan torde behöva tilläggas, att försäkringsmatematiken häri bör intaga en viktig del, exempelvis genom benämningen »matematisk statistik med försäkringsmatematik».

Att använda benämningen »*matematik* med särskild hänsyn till statistiska och försäkringsvetenskapliga användningar», såsom i skrivelsen anföres såsom en möjlig formulering av professurens omfattning, skulle med all säkerhet bli vilseledande. Någon professur i matematik är det här ej fråga om. Man skulle genom en dylik formulering ge anledning till en av dessa ledsamma konflikter vid professorstillsättningar, som förorsakas av för omfattande benämning av professurens omfång.»

Matematisk-naturvetenskapliga avdelningen vid Stockholms högskola.

Matematisk-naturvetenskapliga avdelningen vid Stockholms högskola åberopar till en början av professorerna Bendixson, Fredholm och Carleman gjorda uttalanden i ärendet.

Professorerna Bendixson och Fredholm hava anfört följande:

»Redan sedan länge har det varit ett känt förhållande, att ett stort antal av de unga studerande, vilka vinna sin vetenskapliga utbildning inom det matematiska ämnesområdet, för sin utkomst varit hänvisade till den verksamhet, som erbjudes dem inom försäkringsväsendet, såväl i de enskilda försäkringsbolagens tjänst som inom försäkringsinspektionen och socialförsäkringen.

Under nu rådande förhållanden kan emellertid vid den akademiska undervisningen nödig hänsyn icke tagas till undervisningen i försäkringsmatematik. Med den omtattning, den matematiska vetenskapen i vår tid tagit, torde det vara uteslutet, att en professor i detta ämne kan finna tid att ägna sin undervisning åt dessa frågor annat än rent undantagsvis. Olägenheterna härav äro emellertid uppenbara. Det är visserligen sant, att den vetenskapligt skolade matematikern besitter de väsentliga förutsättningar, som erfordras för ett behärskande av till ifrågavarande område hörande problem, men stora olägenheter äro tydligen förbundna med att han från början står jämförelsevis främmande för de uppgifter, som han där har att lösa, och framför allt av att han såväl är i avsaknad av nödig överblick över det dithörande områdets litteratur liksom även under sin studietid icke blivit i tillfälle att kritiskt skärskåda de olika metoder, som inom området komma till användning. Även inom många områden av den moderna samhällsvetenskapen har vid det vetenskapliga arbetandet av det insamlade statistiska materialet ett starkt behov gjort sig gällande av personer i besittning av en god matematisk utbildning. Även här gäller det, att, om ock en god matematisk utbildning är en nödvändig förutsättning för ett framgångsrikt arbete inom detta gebit, det dock är ett önskemål, att vederbörande skall besitta förtrogenhet med den matematiska statistikens teori och metoder för att arbetet skall bliva verkligt värdefullt.

Att en högskolemässig undervisning inom ifrågavarande områden av matematiken är av behovet påkallad torde således vara allmänt erkänt. I själva verket har ju även insikten härom — såsom i den remitterade skrivelsen framhålles — i våra grannländer föranlett upprättandet av professorer i försäkringsvetenskap och matematisk statistik.

Men det är icke blott för undervisningen som upprättandet av en sådan professur vore av betydelse. Statistiken och försäkringsväsendet ställer i vår tid nya uppgifter för vetenskapen, vilka för sin lösning erfordra en på djupet gående matematisk vetenskaplig behandling.

Många områden av den moderna naturvetenskapen arbeta även med begreppsbildningar och metoder, som ha synnerligen mycket gemensamt med sannolikhetskalkylen och den matematiska statistiken.

Detta gäller i allmänhet om de delar av fysiken, där våra hjälpmedel ej räcka till för att skaffa oss den för förutsägande av fenomenens förlopp nödvändiga kunskapen, såsom exempelvis fallet är inom meteorologien. I ännu högre grad gäller detta om de stora delar av den teoretiska fysiken, som utgå från molekylarhypotesen, där svårigheten att individuellt särskilja molekylerna tvingar oss att på dessa områden använda statistiska betraktelsesätt.

Det är under sådana förhållanden för vetenskapen av stor betydelse, att en lärostol upprättas för att bereda en med den matematiska forskningens metoder fullt förtrogen forskare tillfälle att ägna sina krafter åt lösandet av de många uppgifter, som här möta. I själva verket torde, såsom fallet

är inom mekaniken, endast en forskare med verklig matematisk läggning vara i stånd att inom området göra en insats av högt vetenskapligt värde.

Vi, som med stor glädje tagit del av det i den remitterade skrivelsen väckta förslaget, få på grund av det anförda på det varmaste tillstyrka, att en professur upprättas vid högskolans matematisk-naturvetenskapliga avdelning i huvudsaklig överensstämmelse med det förslag, som i den remitterade skrivelsen framstälts, och med den omfattning för dess ämnesområde, som av vår ovan gjorda framställning framgår.

Beträffande huruvida professurens lämpliga benämning bör vara den i skrivelsen angivna eller i huvudsaklig överensstämmelse med ett förslag av professor Carleman »försäkringsmatematik och matematisk statistik med särskild hänsyn till deras matematiska grundvalar», torde ett avgörande icke behöva träffas i ärendets nuvarande läge.

Rörande denna fråga liksom de närmare bestämmelser med avseende på undervisning, examination m. m., som vid ett eventuellt bifall till den gjorda framställningen torde böra fastställas, förutsätta vi, att högskolan blir i tillfälle att, innan ärendet företages till avgörande, avgiva förnyat, mer detaljerat yttrande.»

Professor Carlemans uttalande lyder sålunda:

»Jag är fullt enig med professor Bendixson och professor Fredholm däri, att det är ett viktigt önskemål för högskolan att få en professur med ett undervisningsområde, som ungefärligen anges i professor Bendixsons och professor Fredholms gemensamma skrivelse. Vad jag särskilt måste här framhålla rör professurens benämning. Denna fråga synes mig vara av synnerlig vikt för att befattningen skall komma att motsvara sitt ändamål. Enligt min mening bör professuren vara *i matematisk statistik inklusive försäkringsmatematik*, eventuellt med tillägget: *med särskild hänsyn till dess matematiska grundvalar*. Då frågan om professurens benämning nu ej slutgiltigt behandlas av högskolan, tager jag för givet, att såväl högskolan som universitetsmyndigheterna få däröver avgiva förnyat yttrande, innan ärendet avgöres. Jag får då tillfälle att närmare ingå på denna sak.»

Matematisk-naturvetenskapliga avdelningen förklarar sig för egen del livligt instämma i önskvärdheten av att en professur vid högskolan bleve upprättad med undervisningsområde, omfattande »försäkringsmatematik och matematisk statistik».

Stockholms
högskolas
lärråd.

Även Stockholms högskolas lärarråd uttalar, med instämmande i matematisk-naturvetenskapliga avdelningens yttrande, sin livliga förhoppning, att den föreliggande framställningen måtte bifallas.

Det av styrelsen för Stockholms högskola avgivna utlåtandet är av följande lydelse:

Styrelsen för
Stockholms
högskola.

»Med anledning av remiss rörande en av åtskilliga försäkringsanstalter gjord underdånig framställning om upprättande vid Stockholms högskola av en professur med försäkringsmatematik som undervisningsområde har högskolans styrelse hört den matematisk-naturvetenskapliga avdelningen vid högskolan ävensom högskolans lärarråd, vilka, på sätt bilagda två protokollsutdrag utvisa, uttalat sin livliga förhoppning, att den föreliggande framställningen måtte bifallas.

Under instämmande i vad avdelningen och lärarrådet sålunda och i övrigt yttrat, får styrelsen härmed förklara sig villig att, därest det ifrågasatta beloppet om 350,000 kronor får för ändamålet disponeras, vid högskolan upprätta en professur med undervisningsområde, omfattande försäkringsmatematik och matematisk statistik, därvid styrelsen förutsätter, att tillfälle beredes densamma att, innan frågan företages till slutligt avgörande, avgiva förnyat yttrande rörande professurens definitiva benämning ävensom beträffande undervisning, examination, fondens förvaltning med flera frågor.»

Kanslersämbetet för rikets universitet förklarar sig såsom eget uttalande åberopa vad styrelsen för Stockholms högskola i ärendet anfört.

Kanslersämbetet för rikets universitet.

Försäkringsinspektionen anför bland annat, att inspektionen, i likhet med försäkringsanstalterna, ansåge i hög grad önskvärt, att vid Stockholms högskola bleve upprättad en professur med det av anstalterna angivna undervisningsområdet. Gagnet av en dylik professur syntes ligga i öppen dag. Den från anstalterna för närvarande utgående låga bidragsatsen torde enligt inspektionens mening komma att visa sig tillräcklig för uppehållande av inspektionens verksamhet även utan anlitan- de av de medel av omkring 430,000 kronor, som — efter överlämnandet till Stockholms högskola av det för professurens inrättande erforderliga beloppet, 350,000 kronor — komme att kvarstå som behållning å reservationsanslaget ifråga.

Försäkringsinspektionen.

Även statskontoret har — under den i sökandenas framställning angivna förutsättningen, att de för professurens upprättande erforderliga medlen finge disponeras av den genom försäkringsanstalternas bidrag uppkomna behållningen å meranämnda reservationsanslag — tillstyrkt bifall till framställningen. Statskontoret ifrågasätter emellertid, huruvida icke, med hänsyn till nu gällande bestämmelser om bidragsmedlen, erfordrades, att medgivande till dessa medels användning på föreslaget sätt lämnades *av samtliga* nu i verksamhet varande försäkringsanstalter.

Statskontoret.

Statskontoret fortsätter härefter sålunda:

»Såvitt statskontoret kan bedöma, bör ett kapital av 350,000 kronor vara tillfyllest för att möjliggöra upprätthållande av en professur vid Stockholms högskola, därest innehavaren därav tillförsäkras i huvudsak samma förmåner som professor vid matematisk-naturvetenskapliga avdelningen vid högskolan och vid statsuniversiteten. Statskontoret tillåter sig dock i detta sammanhang erinra om att frågan rörande universitetsprofessorernas avlöning och rätt till pension torde komma att bli föremål för behandling av innevarande års riksdag. Det erforderliga kapitalbeloppet torde kunna i någon mån påverkas av en reglering av dessa professorers avlönings- och pensionsförhållanden.

De fonderade bidragsmedlen, vilka enligt budgetredovisningen 1923—1924 den 30 juni 1924 uppgingo till 780,515 kronor 41 öre, innestå å statsverkets giroräkning och kunna alltså när som helst disponeras.»

*Skrift från
chefen för
försäkrings-
inspektionen.*

Sedan de från myndigheterna i ärendet infordrade utlåtandena avgivits, har överdirektören och chefen för försäkringsinspektionen i en till mig ställd, den 12 innevarande mars dagtecknad skrift anmält, att — förutom de 133 försäkringsanstalter, som, enligt vad förut sagts, enat sig om eller biträtt syftet med den i ärendet gjorda framställningen — numera jämväl de återstående 33 inom riket verksamma anstalter, vilka vore skyldiga att lämna bidrag till uppehållande av försäkringsinspektionens verksamhet, förklarat sig icke hava något att erinra mot bifall till framställningen samt bemyndigat chefen för försäkringsinspektionen att bringa sagda förhållande till min kännedom.

*Departements-
chefen.*

Av de från universitets- och högskolehåll i ärendet avgivna yttrandena framgår, att även inom vetenskapliga kretsar inrättandet av den av sökandena ifrågasatta professuren anses såsom en i hög grad önskvärd åtgärd. Med styrka hava framhållits de svårigheter, som för närvarande möta att bereda tillfredsställande vetenskaplig utbildning inom det matematiska och angränsande ämnesområden åt det avsevärda antal studerande, vilka hava för avsikt att ägna sig åt försäkringsväsendet, och med beklagande har från vissa håll konstaterats, att med den omfattning, den matematiska vetenskapen i vår tid tagit, undervisningen i den mera speciella försäkringsmatematiken och därmed sammanhängande ämnen med tillgängliga lärarekrafter kunnat blott ofullständigt tillgodoses. I ärendet har ock framhållits, hurusom i våra grannländer undervisningen å ifrågavarande ämnesområde genom statens försorg redan blivit tillfredsställande ordnad, i det att vid universiteten i Köpenhamn och Oslo finnas inrättade lärostolar av det slag, framställningen avser.

Behovet av en speciellt på försäkringsväsendet inriktad undervisning i den matematiska och angränsande vetenskaper torde sålunda få anses tillfyllest ådagalagt. För att försäkringsväsendet i vårt land må bibehållas vid den höga nivå, på vilken det för närvarande står, och möjligheter beredas dem, vilka ägna eller komma att ägna sig åt försäkringsverksamhet, till erhållande av grundlig vetenskaplig utbildning å det läroområde, som för sagda verksamhet är av särskild betydelse, synes det mig därför synnerligen önskvärt, att den av en enhällig opinion inom försäkringskretsar omfattade planen på inrättande av en särskild lärostol i försäkringsmatematik och vad därmed sammanhänger bliver realiserad.

De formella betänkligheter, som av statskontoret uttalats mot det av sökandena föreslagna sättet för beredande av de för professurens upprättande erforderliga medlen, hava, efter de av chefen för försäkringsinspektionen meddelade upplysningarna rörande försäkringsanstalternas anslutning till förslaget i fråga, förfallit. Vid sådant förhållande och då förslaget synes mig erbjuda en ur olika synpunkter tillfredsställande lösning av sakens ekonomiska sida, tillstyrker jag, att, på sätt av sökandena avsetts, det belopp, som för ändamålet kräves, må få tagas i anspråk från

behållningen å de av försäkringsanstalterna för uppehållande av försäkringsinspektionens verksamhet hopbragta bidragsmedlen.

Mot storleken av det belopp, 350,000 kronor, som av sökandena föreslagits skola för professurens inrättande disponeras och vilket synes även mig böra bliva för sådant ändamål fullt tillräckligt, har jag — med hänsyn till den betydande reservation, som alltjämt komme att kvarstå å försäkringsinspektionens anslag — icke något att erinra, liksom icke heller mot att, på sätt sökandena hemställt, den tilltänkta professuren knytes till den läroanstalt, som till följd av sin förläggning lättast har tillgång till kontakt med det praktiska försäkringsväsendet, nämligen Stockholms högskola.

Det i anspråk tagna beloppet torde böra avsättas till en särskild fond, som för sig förvaltas. För beredande av avlöning till professurens innehavare bör allenast den årliga fondavkastningen få disponeras. Skäl synas mig tala för att förvaltningen av fonden anförtros åt statskontoret, men då styrelsen för Stockholms högskola anhållit att, innan denna fråga avgöres, erhålla tillfälle att i ärendet avgiva förnyat utlåtande, torde med det slutliga ståndpunktstagandet härutinnan böra få tillsvidare anstå.

Beträffande slutligen benämningen å och utformningen mera i detalj av ämnesområdet för den ifrågasatta professuren, därom skilda meningar bland de sakkunniga kommit till uttryck, tillkommer det icke mig att göra några närmare uttalanden, utan lärer denna fråga framdeles böra på chefens för ecklesiastikdepartementet föredragning göras till föremål för prövning i vederbörlig ordning.

På grund av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av reservationerna å anslaget till uppehållande av försäkringsinspektionens verksamhet ett belopp av 350,000 kronor må avsättas till en fond, därav avkastningen skall användas till upprättande och underhållande av en professur vid Stockholms högskola med undervisningsområde, i huvudsak omfattande försäkringsmatematik och matematisk statistik.

Vad föredragande departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, behagar Hans Maj:t Konungen bifalla samt förordnar, att proposition i ämnet skall till riksdagen avlätas av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Elin Rydeberg.